

Josep Gonell, sacerdot i periodista

Josep Gonell Solsona va arribar a Tortosa l'agost de 1964, tenia 33 anys i procedia de Sorita del Maestrat, on havia estat capellà quatre anys. Havia de substituir mossèn Joan Antoni Martínez com a consiliari diocesà dels jòvens i director del Patronat Escolar-Obrer. Martínez estava compromès amb grups de capellans catalanistes, era deixeble del teòleg Joan Bta. Manyà i entusiasta de les directrius que anaven sorgint del Concili Vaticà II. Tot això va fer que, per iniciativa del canonge Ovidi Tobias, personatge de compromesa militància amb la dreta falangista i la persona més influent del bisbat en aquells moments, fos destinat a Tírig, a l'extrem sud del bisbat.

Josep Bayerri Raga

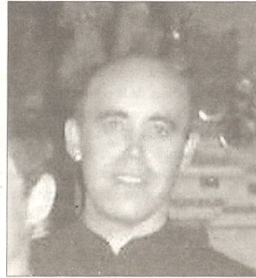

Gonell es va moure, des del primer moment, amb gran prudència, atès que se sentia vigilat per l'estructura curial. Tot i que havia estat el major col·laborador de Martínez en la posada en marxa dels anomenats curssets de joventut, la seua arribada va comportar una superació de l'etapa anterior, ja que va apostar per potenciar el moviment dels jòvens cristians en el món rural (la JAC) –ateses les característiques del bisbat de Tortosa– i va mirar més com es feia a Barcelona que no pas a Madrid. Va començar amb uns primers nuclis a la comarca del Priorat i després, arreu del bisbat (Vinaròs, Traiguera, la Fatarella i Ulldecona, entre d'altres). Un fet aleshores excepcional va ser la participació, el maig del 1965, en la trobada europea de les joventuts rurals catòliques, que se celebrà a Stuttgart. El moviment es va anar estenent per tot el bisbat i va recollir bona part de la militància dels antics curssets de joventut, integrant nois i noies en una mateixa estructura –fet també singular en aquells moments de discriminació–, la qual cosa permetia fer trobades a meitat camí entre la religió, la festa i la reivindicació, que arribaren a aplegar entre mig miler i un miler d'assistents entre els anys 1965 i 1968. Jaume Antich, Joan Miquel Turú, Isabel Ferré, Dolors Soriano, Miguel Gimeno, Joan Antolí i jo mateix al principi, vam ser els impulsors del moviment. Eren uns anys de gran vitalitat arreu de la diò-

cesi, per bé que la seua incidència a Tortosa va quedar molt limitada pel seu caràcter urbà.

A Tortosa, Gonell aboca tots els seus esforços en continuar la dinamització del Patronat, seguint l'obra del seu antecessor i acollint els sentiments de sectors juvenils de la ciutat, des dels impulsors de canvis en els moviments cristians fins a sensibilitats obreristes o noies i nois senzillament interessats en activitats d'esbarjo. L'octubre del 1964, Gonell va promoure les primeres eleccions democràtiques per escollir la junta de l'entitat i l'edició d'una publicació, *Noria*, de la qual en vaig ser el director, en tant que vocal de premsa de la junta. Al mateix temps, i amb evident discreció, donava cobertura al grup Pic i Pala, integrat per jòvens obrers, que editava un pamflet clandestí i que seria un dels embrions de Comissions Obreres. El 1968, va sortir la nova revista del Patronat. Es deia *Amunt* i hi constava Josep Gonell com a director. Era molt crítica i va acollir tota mena d'opinions juvenils fins al número 7, quan va ser intervinguda per ordre del canonge Tobias. Gonell no en va ser consultat i al poc temps va dimitir com a director del Patronat.

El 1970, el nou bisbe, Ricard M. Carles, el nomenà director de la casa diocesana. La faena que Gonell va desenvolupar va ser excepcional, ja que va promoure tota mena d'iniciatives, tant confessionals (trobadres, exercicis d'espiritualitat, Mans Unides, Càritas...) com d'obertura a la

societat civil, fins i tot congressos de caràcter científic i cultural, i, sovint, reunions de tipus polític en anys encara de resistència. Mentre, Josep Gonell havia realitzat estudis de sociologia i va participar en estudis i projectes relatius al desenvolupament rural, especialment a la zona del Maestrat i els Ports. Fou en aquesta època quan Gonell, formant tándem amb Joaquim Roglan, va fer-se present en el camp del periodisme.

El 1972, es van autoritzar les centrals nuclears d'Ascó i es projectaren nous embassaments sobre l'Ebre a Xerta i a Garcia que inundarien molts de pobles riberecs. Durant més de deu anys, Gonell-Roglan (signant, de vegades, com a Solsona-Llop, els segons cognoms) van fer present, arreu del país, l'oposició de la gent de Ribera d'Ebre a aquest projecte; primer a *Diario de Barcelona* i *Mundo Diario*, després a l'*Avui* i des del 1982, a *El Periódico*. Gonell era la persona més informada sobre totes les qües-

Mossèn Gonell en la cerimònia de casament de l'autor de l'article.

tions relatives a la comarca, amb relació directa amb personatges com Josep M. Sáez, Miquel Redorat, Jordi Just, els germans Martínez Alier, Carmel Biarnés, Xavier Garcia i Joan Carranza. Quan va nèixer *l'Ebre Informes*, el gener del 1978, Josep Gonell va participar-hi cada setmana amb les seues cròniques, alhora que formava part del consell de direcció i del jurat dels premis Jaume Tió.

Josep Gonell era un periodista compromès i valent, però també conscient que la seua condició de sacerdot l'obligava a un plus de rigor i d'equanimitat. En definitiva, era periodista-sacerdot o sacerdot-periodista, que tant se val. Sovint, va ser criticat pel sector més conservador, fins i tot des d'alguns mitjans eclesiàstics, per la seua activitat paral·lela i la seua independència de caràcter, ja que, durant molts anys, va ser també professor al Centre d'Estudis Prat de Barcelona i la seua vida es movia a meitat camí entre la capital, el periodisme i la petita parròquia que tenia assignada a Tortosa (Sant Pere, a l'antic Tretze de gener). D'una manera o altra, els successius bisbes sempre li van donar cobertura, fins al punt que, durant molts anys, fins al 2008, a més a més de tot això,

va ser el responsable de relacions amb la premsa del bisbat.

Ara ens ha deixat, als 82 anys, després d'una llarga malaltia de prop de dotze, suportada amb estoïcisme. Molta de la gent que estem a la ratlla dels setanta anys, el recordem amb afecte com a conciliari dels jòvens cristians, com a director del Patronat, com a impulsor d'iniciatives socials, com a compromès en la lluita democràtica, com a periodista o, simplement, com a capellà. ■

www.ebredigital.cat

El més VIST...

Des del dijous 25 fins al dimecres 31, el setmanari L'EBRE ha rebut més de 5.000 visites. Les notícies més consultades són:

SOCIETAT

"Controlat l'incendi forestal de Miravet, que ha cremat al voltant de 25 hectàrees".

ESPORTS

"La UE Rapitenc incorpora a la plantilla el migcampista Marc Vernet, que ve de la Pobla de Mafumet".